

צנתור כלי דם

עלון
מידע !

מסונף לבית הספר לרפואה ע"ש אדלסון ▼ אוניברסיטת אריאל בשומרון

מהו צנתור כלי דם פריפריים?

צנתור כלי דם פריפריים - בארבע הגפיים ובעיקר ברגליים - מאבחן טרשת עורקים ויכול גם לטפל בה. במחלה זו העורקים מוצרים ונחסמים בשל שקיעת חומרים טרשתיים - למשל כולסטרול ושומנים - על דפנותיהם, ומתפתחת בהם תגובה דלקתית. היא יכולה להתפתח בעורקים שונים בגוף, ולפגוע באיברים שהם מזינים - כמו מוח, לב, כליות וגפיים - ולגרום למחלות רבות, כמו שבץ מוחי, תעוקת חזה ואוטם שריר הלב (התקף לב). גורמי הסיכון העיקריים הם נטייה גנטית, עישון, סוכרת, לחץ דם, עודף שומנים בדם, עודף משקל וחוסר פעילות גופנית.

כאשר טרשת עורקים פוגעת בעורקי הרגליים, אנו קוראים לה מחלת כלי דם פריפריים (PVD). במחלה זו, ששכיחותה עולה אחרי גיל 50, הולכת וגוברת סתימה הדרגתית של כלי הדם ברגליים עד לחסימתם המלאה ולירידה בזרימת הדם לאזור. תסמיניה כוללים כאבי רגליים בעת הליכה ("צליעה לסירוגין") או מנוחה וכיבים/פצעים/נמק ברגליים. ייתכנו גם אובדן שיער ברגליים והפרעה בצמיחת הציפורניים.

מטרתו של צנתור כלי הדם הפריפריים היא לאבחן מיקומי היצרויות/חסימות בעורקי הרגליים, לקבוע את חומרתן ולטפל בהן. לפני הצנתור נעשות בדיקות מקדימות - דופלקס רגליים (בדיקת אולטרסאונד שבוחנת את זרימת הדם בהן) ולרוב גם סי-טי. לעתים, כבר בעת הצנתור, מיד לאחר אבחון היצרויות/חסימות, ניתן יהיה לפתוח אותן, להרחיב את העורקים וכך לחדש מיידית את אספקת הדם לרגליים. זאת באמצעות החדרת בלון וניפוחו, עם או בלי התקנת תומכן (סטנט).

לעתים פתיחה של עורק אינה מתאפשרת בצנתור מבחינה טכנית או שאינה רצויה (כאשר יש כמה עורקים חסומים או חסימה אחת ארוכה) ואז נדרש ניתוח מעקף עורקי ברגליים. בנייתוח זה נעשים חתכים ברגל, לפני ואחרי מקטע העורק החסום, והחסימה בו נעקפת באמצעות שתל סינתטי או כלי דם בריא של המטופל (בדרך כלל וריד) שנלקח מאזור אחר ברגל; אלו נתפרים אל העורק לפני החסימה ואחריה - כך שזרימת הדם עוברת בהם ועוקפת אותה. לאחר הטיפול, אם בצנתור ואם בנייתוח המעקף, המטופל יחל מעקב קפדני במחלקה לכירורגיית כלי דם ויוזמן כל שלושה חודשים לדופלקס של הגפיים התחתונות.

למי מיועד הצנתור?

למטופלים שחולים במחלת כלי דם פריפריים, שרגליהם בסכנה עקב פצע או כוב או שסובלים מכאבי רגליים במנוחה.

איך הוא מתבצע?

בצנתור הפריפרי, שנעשה בהרדמה מקומית, מוחדר צנתר דרך עורק במפשעה או היד עד לעורק שנחשד בבדיקות המקדימות בהיצרות/ חסימה. דרכו מזרק חומר ניגוד והוא מזוהה בשיקוף רנטגן. חומר זה ממלא את כלי הדם וכך, באמצעות זיהוי "פגמי מילוי", ניתן לאבחן במדויק את החסימה/היצרות בעורק ואת חומרתה. לעתים קרובות ניתן כאמור לפתוח אותה ולהרחיב את העורק מיידית באמצעות ניפוח בלון, עם התקנת תומכן או בלעדיה. בתום הפעולה יוצא הצנתר מהעורק במפשעה/יד ויתבצעו לחיצה מקומית על אזור החדירה וחיבשת לחץ.

כמה זמן הוא אורך?

צנתור אבחוני נמשך שעה בדרך כלל, וצנתור טיפולי - מספר שעות.

מה משך האשפוז?

לרוב יום-יומיים.

איך מרגישים לאחר מכן?

מיד לאחר ההליך המטופל יועבר להשגחה עד למחרת. לרוב הוא יוכל לאכול ולשתות כרגיל בזמן הזה ויחוש בטוב. הוא יתבקש לשכב במיטה כדי למנוע דימום מאזור הצנתור (במפשעה/ ביד), שעלול להיות רגיש בימים הראשונים.

מה שיעור ההצלחה?

ההליך נחשב בטוח ואחוזי הצלחתו גבוהים.

מהם הסיכונים האפשריים?

כמו בכל פעולה פולשנית בכלי הדם, גם הליך זה טומן בחובו סיכון לדמם, לחסימת כלי דם ולתסחיפים.

הנחיות להתנהגות בבית

יש להימנע ממאמץ גופני והרמת משאות כבדים בימים הראשונים לאחר הצנתור, ובאופן כללי להקפיד על אורח חיים בריא (למשל, פעילות גופנית, תזונה בריאה, ירידה במשקל, הפחתת לחץ דם והפסקת עישון).

מתי לפנות לרופא?

- חום מעל 38 מעלות
- תסמינים פתאומיים ומדאיגים כמו כאב או נימול חדשים ומחמירים ברגליים, קושי להזיז אותן או לחוש בהן

מחלקת:

טלפון: 098925324

פקס: 098925324

מייל: aginsberg@laniado.org.il

פניות הציבור (תלונות והצעות לשיפור):

טלפון: 09-8362666

מייל: pnivot@laniado.org.il

כתובת: הועדה לפניות הציבור

בית חולים לניאדו

רח' דברי חיים 16

נתניה

צוות המחלקה עומד לרשותך

בברכת החלמה מהירה!

© כל הזכויות שמורות לבית חולים לניאדו

מסונף לבית הספר לרפואה ע"ש אדלסון | אוניברסיטת אריאל בשומרון

רחוב דברי חיים 16 קרית צאנז, נתניה | 09-860-46-66 | www.laniado.org.il